

Verslag panelbijeenkomst DNB Toezichtbegroting 2010 Verzekeraars op 6 oktober 2009

Verslag van de panelbijeenkomst over de door DNB opgestelde Toezichtbegroting 2010. De vertegenwoordigers van de representatieve organisaties geven via dit overleg advies over deze begroting. De instemmingsbevoegdheid ligt bij de ministers van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, waarbij de adviezen van het adviserend panel zullen worden meegenomen in de beoordeling.

Aanwezig:

Zorgverzekeraars Nederland

Verbond van Verzekeraars

Verbond van Verzekeraars

FOV

Mevrouw mr. H.C.T.M. Borburgh

Ministerie van Financiën

De heer drs. R.J.L. Linssen

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Mevrouw ir. S. Butzke MBA

De Nederlandsche Bank, voorzitter

De heer mr. Th.J.M. Roos

De Nederlandsche Bank

De heer drs. P. van der Voort RA

De Nederlandsche Bank

De heer ir. H.M. Kooy

De Nederlandsche Bank, secretaris

1. Opening

Mevrouw Butzke heet alle aanwezigen van harte welkom bij de panelbijeenkomst, waarin de bespreking van de toezichtbegroting 2010 van DNB centraal staat. Spreekster refereert aan de herbezinning op de bekostiging van het toezicht. Tijdens deze panelbijeenkomst zou DNB niet inhoudelijk willen ingaan op de bekostigingssystematiek, omdat daarvoor een apart traject loopt onder leiding van Financiën. De sector wordt daarbij betrokken. Op 5 november vindt een volgende bijeenkomst plaats. In de voorliggende begroting is uitgegaan van de bestaande systematiek.

2. Vaststellen agenda

Mevrouw Butzke meldt dat door de panelleden geen onderwerpen zijn aangedragen. De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Status afspraken en adviezen

Naar aanleiding van actiepunt 030 met betrekking tot de risicoverevening meldt ZN dat zij niet tevreden is over de gevolgde procedure inzake de verhoging van de solvabiliteitseis voor zorgverzekeraars van 8 naar 9 procent. ZN zal hierover brieven sturen naar de ministers Klink en Bos. De sector heeft de veranderingen uit de miljoenennota moeten vernemen. De heer Roos onderkent dat het gevolgde proces bij de betrokken ministeries pas laat tot besluiten heeft geleid. ZN verzoekt thans om een bestuurlijk overleg met DNB over deze problematiek. De heer Roos zegt dit toe.

Naar aanleiding van advies 051 merkt het Verbond op dat de problematiek met betrekking tot herverzekerde pensioenfondsen nog niet is opgelost. Hiervoor wordt een werkgroep opgestart.

Over de actie- en adviezenlijst zijn verder geen opmerkingen.

4. Toezichtbegroting DNB 2009

Mevrouw Butzke introduceert dit agendapunt. De begroting geeft per sector inzicht in de toezichtdoelstellingen van DNB, de daarvoor te verrichten inspanningen en de bijbehorende kosten. De toezichtbegroting is op een aantal punten verbeterd ten opzichte van 2009. Zo worden de doelstellingen meer op hoofdlijnen en in kwalitatieve termen gepresenteerd, omdat dit meer recht doet aan het karakter van het prudentiële toezicht. Daarbij richten de doelstellingen zich meer op de speerpunten voor 2010.

Mevrouw Butzke licht toe dat de kredietcrisis ook in 2010 extra inspanningen zal vergen van DNB. Om de crisis en de implicaties daarvan het hoofd te bieden, is voor extra toezicht capaciteit in 2010 een aanvullend budget (inclusief toegerekende ondersteuning) nodig van EUR 6,3 miljoen. Daarnaast is het budget voor inhuur van externe expertise met EUR 5,5 miljoen verruimd om kwantitatieve en

juridische experts in te huren. Hiermee wordt invulling gegeven aan de aanvullende capaciteit en middelen die DNB op korte termijn nodig heeft in verband met de financiële crisis en de daaraan gerelateerde (voorbereiding van) nieuwe beleidsinitiatieven.

Het is op dit moment nog te vroeg om in te gaan op de structurele implicaties van de crisis voor de organisatie en capaciteit van het toezicht van DNB (de postcrisis situatie). Om hier zicht op te krijgen, is in 2009 gestart met een herijking van de Visie op Toezicht 2006-2010. DNB heeft het voornemen om de herijkte Visie op Toezicht op de agenda van het komende voorjaarspanel te zetten.

Tegelijkertijd blijft DNB inzetten op verdere bezuiniging, voornamelijk bij de ondersteunende functies. Gelet op de kostenontwikkeling in 2010, heeft DNB in de voorliggende toezichtbegroting voor 2010 EUR 6,6 miljoen weten te bezuinigen ten opzichte van 2009. Dit betekent dat DNB in 2010 reeds voldoet aan de taakstelling die het Ministerie van Financiën in het kader van de Rijksbrede bezuinigingsronde aan DNB heeft opgelegd, namelijk 8% van de totale toezichtkosten begroot voor het jaar 2007. Hiermee loopt DNB een jaar vooruit op het tijdsfad dat door het ministerie is opgesteld, aldus spreekster.

Mevrouw Butzke meldt verder dat met ingang van 2010 voor de berekening van de pensioenlasten gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid deze te baseren op de betaalde premies. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren waarbij de pensioenlasten, conform RJ271, zijn gebaseerd op een actuariële berekening. De nieuwe systematiek sluit beter aan bij de opzet van het Nederlandse pensioenstelsel. Daarnaast verwacht DNB door deze systematiek een stabielere ontwikkeling van de pensioenlasten. Als gevolg van deze nieuwe berekeningswijze zijn de pensioenlasten in 2010 beduidend hoger dan de laatste jaren gebruikelijk was. Als gevolg van hoge marktrentes was er in de voorgaande jaren immers sprake van zeer lage en soms zelfs negatieve pensioenlasten.

De heer Van der Voort geeft aan de hand van een presentatie een verdere toelichting op de begroting, waarin wordt ingegaan op de ontwikkelingen, doelstellingen en kosten van het toezicht, zowel voor 2010 als meerjarig. De heer Van der Voort geeft daarbij tevens inzicht in de ontwikkeling van de pensioenlasten en de verhouding van de primaire en ondersteunende capaciteit van DNB (zowel de ontwikkeling sinds 2007 als de relatieve omvang van de ondersteuning voor Toezicht in vergelijking met de Centrale bank taken van DNB).

Het Verbond vraagt of DNB bij het aanscherpen van en anticiperen op Solvency II ook kijkt naar de ontwikkelingen in het buitenland. De heer Roos antwoordt dat dit deels het geval is. DNB wil niet vooruitlopen op de ontwikkeling, maar hierop wel anticiperen.

Het Verbond merkt op zich zorgen te maken over de solvabiliteitseisen. De heer Roos onderkent de zorgen van het Verbond en refereert daarbij aan het advies van CEIOPS aan de EC. De heer Roos geeft aan dat dit onderwerp alle aandacht heeft van DNB en dat het overleg over dit onderwerp nog

niet is afgerond. Het Verbond doet de suggestie om op het symposium over Solvency II op 10 december ook aandacht te besteden aan dit onderwerp. De heer Roos zegt toe dat hier aandacht aan zal worden besteed.

Het Verbond vraagt wat DNB precies bedoelt met het uitbouwen van de stresstesten voor verzekeraars. De heer Roos licht toe dat de criteria en scenario's voor de stresstesten voor verzekeraars tot nu toe waren overgenomen uit het banktoezicht. DNB wil deze stresstesten in de toekomst meer toespitsen op de verzekeringssector. Op dit moment bestaan er teveel interpretatievrijheden.

Het Verbond refereert aan het voornemen van DNB om voortaan al bij een solvabiliteit onder de 130% een herstelplan op te vragen. Spreker vraagt of dit in de wet wordt opgenomen. De heer Roos antwoordt dat dit niet in de wet wordt opgenomen en licht toe dat deze maatregel moet worden gezien als operationalisering van de interventieladder van DNB. Het opvragen van een herstelplan bij 130% wordt geen automatisme, maar 130% wordt checkpunt waarop hierover binnen DNB een expliciet besluit wordt genomen. Doelstelling is dat tijdig zinvolle maatregelen worden genomen om te voorkomen dat de solvabiliteit onder de 100% raakt. Daarbij zal niet alleen worden gekeken naar de stand van de solvabiliteit, maar ook naar de snelheid waarmee deze afbouwt. Het criterium is het in gevaar komen van de rechten van de polishouders, aldus de heer Roos. Het Verbond vraagt of deze maatregelen openbaar worden gemaakt. De heer Roos antwoordt dat dit niet het geval is.

Refererend aan de aanbevelingen van de externe evaluatiecommissie, mist het FOV het streven naar een lichter regime voor de kleine verzekeraars. De heer Roos licht toe dat dit in zijn algemeenheid wordt meegenomen in Solvency II. Op dit moment kan DNB hier nog niet verder op ingaan. DNB zal eerst overleg voeren met Financiën. Proportionaliteit is daarbij een belangrijk principe, aldus spreker.

Het Verbond vraagt om een verdere toelichting op de pensioenlasten van DNB en adviseert in het begrotingsdocument meer uitleg te geven. De heer Van der Voort licht toe dat de pensioenlasten met ingang van 2005 moesten worden gebaseerd op een actuariële berekening. Deze systematiek volgde uit de toenmalige invoering van Richtlijn 271 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ271). De uitgangspunten voor deze berekening wijken sterk af van de wijze waarop het pensioenfonds de premie bepaalt. Marktontwikkelingen, waaronder de ontwikkeling van de rente, spelen een belangrijke rol bij de actuariële berekening op grond van RJ271 en bepalen in belangrijke mate de hoogte van de pensioenlasten. Als gevolg van deze marktontwikkelingen, versterkt door de financiële crisis, werd DNB in 2008 zelfs geconfronteerd met negatieve pensioenlasten. De premie die DNB aan het pensioenfonds betaalt, vertoonde in diezelfde periode echter een veel stabiel beeld. Inmiddels zijn de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving weer aangepast, waardoor DNB de pensioenlasten, net als in de periode tot en met 2004, weer kan baseren op de betaalde premies. Aangezien de pensioenlasten in

begroting 2009 waren gebaseerd op de werkelijke pensioenlasten in 2008 (voor Toezicht - EUR 6,9 miljoen), ontstaat een aanzienlijke stijging van de pensioenlasten in 2010 nu deze weer op de te betalen premie (geraamd op circa EUR 18 miljoen) worden gebaseerd. Een bijkomende implicatie is dat de overgang op betaalde premies komt op een moment dat pensioenfondsen het moeilijk hebben. Ook voor DNB geeft dit een extra verhogend effect.

Tot slot licht de heer Van der Voort toe dat de RJ271-voorziening in 2005 ten laste van het eigen vermogen van DNB is getroffen. De vrijval van de voorziening komt als gevolg van deze nieuwe stelselwijziging weer ten gunste van het eigen vermogen en zal niet met de sectoren worden verrekend.

De heer Van der Voort vervolgt met een toelichting op de kostenontwikkeling. Mevrouw Butzke vult aan dat DNB tot en met 2010 een besparing doorvoert die hoger is dan de taakstelling. Tegelijkertijd zijn de structurele effecten van de financiële crisis nog niet duidelijk. Een plus effect, bovenop de tijdelijke intensivering in de begroting 2010, kan niet worden uitgesloten, maar daar is nu nog niet op geanticipeerd. DNB streeft naar een zorgvuldige afweging.

Op een vraag van het Verbond naar de relatie tussen de uitbreiding van 31 fte en de daarmee gepaard gaande kostenstijging, licht de heer Van der Voort toe dat in deze kostenstijging ook de stijging van de toerekening van ondersteunende kosten is opgenomen. Het betreft dus niet alleen de directe kosten van de extra toezichtcapaciteit. Mevrouw Butzke vult aan dat de ondersteuning van DNB als geheel niet wordt uitgebreid in verband met deze intensivering. Veel ondersteunende en overheadkosten worden binnen DNB echter op basis van de fte-inzet aan de primaire taken toegerekend. Dat betekent dat ook aan de aanvullende 31 fte kosten voor ondersteuning en overhead worden toegerekend. ZN vraagt of dit gebeurt aan de hand van een vaste opslag. Mevrouw Butzke antwoordt dat de omvang van deze toerekening jaarlijks opnieuw wordt bepaald op basis van de voor dat jaar geraamde kosten voor ondersteuning en overhead. DNB begroot op werkelijke kosten. De verhouding tussen primaire en ondersteunende kosten wordt elk jaar opnieuw bepaald, aldus spreekster.

Het Verbond vraagt of de sluiting van Apeldoorn nog een effect heeft op de kosten. De heer Roos antwoordt dat dit effect vooralsnog beperkt zal zijn en over meerdere jaren heenloopt. Wel zullen er veel kwalitatieve en niet direct te meten voordelen ontstaan, omdat toezichthouders samen op één kantoor zitten.

Het Verbond vraagt naar de relatie tussen de taakstellingen enerzijds en de intensiveringen anderzijds. Mevrouw Butzke geeft een toelichting op de zogenaamde bruto-bruto benadering die is gevolgd. Met Financiën is afgesproken dat DNB de crisisgerelateerde intensiveringen apart zichtbaar zou maken, vergelijkbaar met de werkwijze voor nieuwe taken. Daarnaast heeft DNB op diverse plaatsen besparingen doorgevoerd. Ook deze besparingen zouden apart zichtbaar worden gemaakt. De

ontwikkeling van de pensioenlasten als gevolg van RJ271 is als autonoom effect meegenomen, omdat DNB deze kosten niet of nauwelijks kan beïnvloeden. Dit betekent dat DNB de eerdere daling niet heeft gebruikt voor de invulling van de taakstelling en dat DNB de huidige stijging niet hoeft te compenseren.

Het Verbond vraagt waar het toezicht op herverzekeraars is begroot. De heer Roos antwoordt dat deze kosten zijn meegenomen in het toezicht op verzekeraars, niet zijnde zorgverzekeraars. Dit is conform de hierover gemaakte afspraak. De heer Roos vult daarbij aan dat 90% van de herverzekeringkosten wordt gemaakt voor leden van het Verbond. Slechts 10% komt voor rekening van captives.

Naar aanleiding van de tekst op pagina 15 over het afnemen van invloed in internationale gremia, merkt het Verbond op dat DNB niet deelneemt aan de CEIOPS task force PRIPS. Dit is volgens het Verbond het gevolg van een onduidelijke taakverdeling tussen DNB en de AFM. Hier neemt de invloed van DNB dus letterlijk af. Het Verbond acht het echter van belang dat DNB hieraan wel deelneemt.

Naar aanleiding van de tekst op pagina 11, vraagt het Verbond of verzekeraars ook in aanmerking komen voor het gebruik van een intern model als zij niet aan de pre-applicatie deelnemen. De heer Roos antwoordt dat dit wel dringend gewenst is maar geen harde eis en dat het gebruik van een intern model per individuele verzekeraar wordt bekeken.

ZN vraagt of de toezichtkosten op zorgverzekeraars verder zou kunnen worden uitgesplitst. Mevrouw Butzke zegt toe dat DNB dit bilateraal zal toesturen.

5. Rondvraag

De heer Roos meldt dat dit de laatste keer is dat hij namens DNB deelneemt aan een panelbijeenkomst voor verzekeraars. Per 1 januari 2010 zal Jos Heuvelman hem als divisiedirecteur opvolgen.

Ter afronding meldt mevrouw Butzke dat binnen twee weken een conceptverslag van deze vergadering wordt verstuurd aan de deelnemers. Commentaar op het conceptverslag moet binnen twee weken na datum van verzending van het verslag bij DNB worden ingediend en zal vervolgens in het definitieve verslag worden verwerkt. Eventuele schriftelijke adviezen moeten binnen twee weken na de panelbijeenkomst bij DNB worden ingediend. De toezichtbegroting (inclusief de verslagen en eventuele schriftelijke adviezen) wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de RvC en vervolgens uiterlijk 1 december te instemming ingediend bij de Ministeries van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Bijlagen:

1. Actielijst adviserend panel (gezamenlijke lijst voor alle panelbijeenkomsten): naar aanleiding van overleg op 6 oktober 2009 is actiepunten 34 – 38 toegevoegd.
2. Lijst met voortgang adviezen (gezamenlijke lijst voor alle panelbijeenkomsten): naar aanleiding van overleg op 6 oktober 2009 zijn geen adviezen toegevoegd.